

ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА - СИРМИЈУМ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР
РАДА

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:
1. Датум и орган који је именовао комисију: 14.02.2025. године, Наставно-стручно веће Високе школе струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица. 2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен: др Марта Дедај, ментор (професор струковних студија, Педагогија, Висока школа струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица). др Гордана Степић, председник комисије (професор струковних студија, дидактика, Висока школа струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица). Сандра Мајорски, мастер васпитач, ПУ "Полстарац" Стара Пазова
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:
1. Име, име једног родитеља, презиме: Јелена (Миленко) Иванчевић 2. Датум рођења, општина, Република: 2.08.1981.год., Земун, Република Србија 3. Година уписа на мастер струковне студије, студијски програм: Студијски програм: Струковни мастер васпитач Година уписа: 2023
III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:
Значај просторног и материјалног окружења вртића за дечју игру

IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести структуру и кратак садржај завршног рада, начин приказивања резултата, прилоге (ако их рад садржи), укупан број страница и сл.

Мастер рад кандидата Иванчевић Јелене је обима 72 странице. Рад има 8 графикана, 9 табела, 12 фотографија, литературу (16), Прилоге. Текст завршног мастер рада је подељен на следећа поглавља: УВОД, ТЕОРИЈСКЕ ПОСТАВКЕ, 1. Историјски развој схватања дејче игре, 2. Концепт игре у предшколском васпитању, 3. Развојни аспект игре, 3.1. Когнитивни аспект игре, 3.2. Социјални аспект игре, 4. Просторно и материјално окружење вртића, 4.1. Улога естетике и природног окружења у дејчој игри, 4.2. Просторно окружење – архитектонски дизајн и организација простора, 4.3. Простор као „трећи васпитач“, 4.4. Материјално окружење – дидактички материјали и играчке, 4.4.1. Теоријски оквири и улога материјала у когнитивном развоју, 4.4.2. Дидактички материјали и играчке као подстицај за учење, 4.4.3. Практичне импликације и интеграција материјала, 4.4.4. Улога материјалности у социјалној интеракцији, 4.4.5. Квалитет и приступачност материјала, 4.5. Природни простори као подстицај дејчој игри и развоју, 4.6. Интеграција простора и материјала, 4.6.1. Синергија физичког простора и материјала, 4.6.2. Примена програмских концепата, МЕТОДОЛОГИЈА РАДА, 1. Проблем истраживања, 2. Циљ и задаци истраживања, 3. Методе, технике и инструменти истраживања, 4. Структура и опис узорка, 5. Организација и ток истраживања, 6. Начин обраде података, РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА, 1. Ставови васпитача о улози окружења у подстицању дејче игре, 2. Мишљење родитеља о улози окружења у подстицању дејче игре, 3. Компаративна анализа одговора васпитача и родитеља, 4. Предлог унапређења праксе, 5. Пример унапређења праксе: Простор и материјали као подстицај развоју деце, ЗАКЉУЧАК, ЛИТЕРАТУРА, ПРИЛОЗИ, Прилог 1: Упитник за васпитаче, Прилог 2: Упитник за родитеље, Прилог 3: Преглед табела, слика и графикана.

У теоријском делу мастер рада посебна пажња је усмерена на концепт „вртића као заједнице учења“, где простор није више схваћен само као физичко окружење, већ као активни учесник у васпитно-образовном процесу – тзв. „трећи васпитач“. Простор вртића треба да буде флексибилан, подстицајан и организован тако да омогући различите врсте игре, истраживања и комуникације међу децом, као и да подржи њихову самосталност, избор и креативност. У складу са тим, циљ истраживања је: испитати на који начин простор у вртићу подстиче различите аспекте дејче игре и развоја, са посебним освртом на перцепцију васпитача и родитеља. Истраживање је спроведено у Предшколској установи „Полетарац“ у Старој Пазови, а посебна пажња посвећена је анализи просторних услова, квалитета дидактичких материјала, као и предлозима за унапређење сарадње између вртића и породице у креирању подстицајног окружења за децу.

У истраживању су учествовали васпитачи (23) који директно раде са децом различитих узраста и родитељи (23) деце која похађају ову установу. При реализацији овог истраживања коришћена су: дескриптивна метода, техника анкетирања и наменски упитници комбинованог типа за васпитаче и родитеље. Обрада података обављена је коришћењем квантитативних и квалитативних метода. Квантитативна анализа укључила је обраду затворених питања уз примену дескриптивне статистике. Резултати су приказани у облику табела, графикана и процената како би се омогућила визуелна презентација налаза. Квалитативна анализа примењена је на одговоре отвореног типа. Ти одговори су анализирани кроз тематску анализу, при чему су одговори груписани у категорије и подтеме на основу заједничких садржајних елемената. Подаци су тумачени у светлу теоријских поставки рада, а дискусија резултата је интегрисана са постојећим научним увидима из релевантне литературе.

Резултати истраживања јасно су интерпретирани и указују на то да простор у вртићу „Полетарац“ у великој мери подстиче различите врсте игре, при чему су физичка и конструктивна

игра најзаступљеније, док је симболичка игра нешто мање подржана. И васпитачи и родитељи исказали су висок ниво задовољства постојећим условима, али су такође указали на потребу за даљим унапређењем – пре свега уређењем и обогаћивањем спољашњег простора, увођењем више природних и неконвенционалних материјала, као и повећањем флексибилности у организацији унутрашњих целина. Посебно је истакнута потреба за развијањем партнерства са родитељима у креирању подстицајног окружења за децу. Сарадња родитеља и васпитача је препозната као кључни фактор који доприноси оснаживању квалитета простора и подршци развоју деце.

У раду су приказани креативни пројекти који су реализовани у ПУ „Полетарац“. Фото документација која се налази у причама о пројектима сведочи о развојно богатој, мултисензорној и друштвено активној средини, у којој простор и материјали играју активну васпитно-образовну улогу. Простори који су осмишљени заједничким трудом деце, васпитача и родитеља и прилагођени дејим интересовањима. На основу других прича о пројектима кандидат указује на то како просторно окружење утиче на развој деце:

- *Простор као сценографија учења* (простори вртића трансформисани су у тематске целине – од „Сунчевог система“ (слика 4) до средњовековног дворца (слика 5) – у складу са интересовањима деце и циљевима пројекта. Овакви амбијенти омогућили су деци да на аутентичан начин истражују појмове, проблеме и феномене.
- *Рециклирани и природни материјали као основа креативности* (пројекти као што су „Еко-бот“ (слика 6), „Шеширијада“, „Хранилице за птице“ (слика 7) и „Креативна радионица“ указују на значај примене доступних и еколошких материјала. Кроз употребу картона, флаша, тканина и дрвених елемената, деца су развијала фину моторику, симболичко мишљење, и учествовала у процесима планирања и израде. Ови материјали били су доступни, разноврсни и трансформативни – што је у складу са препорукама *Водича за уређење простора* (Министарство просвете, 2022:15).
- *Социјално и културно учење кроз колективне активности* (активности – као што су „Музичка бина“ (слика 8), „Дефиле шешира“ и „Народна култура“ (слика 9) – допринеле су развоју комуникацијских и социјалних вештина. Простори су уређени тако да подстичу заједништво, поштовање различитости и сарадњу, уз активно учешће родитеља, што је у складу са хуманистичко-конструктивистичким моделом васпитно-образовног рада (Године узлета, 2018).
- *Од игре до рефлексije: простор као медиј значења* (сваки сегмент простора – од ходника до дворишта – био је у функцији поруке, вредности и односа одраслих према деци. Простор је „комуницирао“ педагошке намере, вредности и културолошки контекст (Министарство просвете, 2022: 10). У том смислу, деца нису била пасивни корисници, већ активни креатори и тумачи значења, што се посебно види у пројектима као што је „Истраживање биљака“.

У закључним разматрањима кандидат наглашава да просторно и материјално окружење вртића представљају суштинску компоненту васпитно-образовног процеса. Добро осмишљен простор, у коме су материјални ресурси пажљиво интегрисани и доступни деци, омогућава им да активно учествују у различитим активностима, граде сопствено знање и развијају социјалне вештине. Кроз стратешко планирање простора и материјала, као и кроз активно укључивање деце, родитеља и васпитача у обликовање окружења, могуће је значајно унапредити квалитет предшколског васпитања и образовања. Такав приступ не само да доприноси развоју сваког детета, већ и гради вртић као заједницу учења у којој су сви актери равноправно укључени у процес раста и развоја.

У поглављу *Литература* представљен је списак свих стручних радова, истраживања и других релевантних извора који су коришћени током израде мастер рада. Комисија закључује да је литература адекватног обима, и одговара проблематици која је разматрана у мастер раду.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, посебно истаћи у чему је стручни допринос завршног рада, издвојити недостатке (ако их рад има)

Завршни мастер рад написан је у складу са образложењем датим у пријави теме мастер рада. Текст мастер рада садржи све битне елементе и на јасан и разумљив начин приказује теоријске поставке и резултате истраживања. Резултати истраживања и препоруке о значају просторног и материјалног окружења у вртићу нашли су своју примену у низу креативних пројеката реализованих у ПУ „Полетарац“, који представљају пример добре праксе у васпитно-образовном раду. Овакви примери показују како се теоријска полазишта о простору и материјалу као трећем васпитачу могу доследно применити у пракси. Инспирисани резултатима истраживања, васпитачи су осмислили просторне и материјалне услове који подстичу игру, учење и развој – и то на начин који је одржив, економичан и усмерен ка детету. Ходник и спољни простор у вртићу трансформисани су у аутентична места учења и истраживања. У приказаним примерима видљиво је да су ови простори уређени уз коришћење природних и рециклираних материјала, чиме се деци омогућава интеракција са различитим сензорним стимулусима и подстиче еколошка свест. Оно што се посебно истиче јесте чињеница да су елементи простора настали као резултат сарадње деце, васпитача и родитеља – било кроз заједничке радионице, прикупљање материјала или заједничко уређивање.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

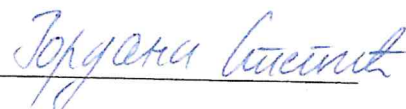
На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана

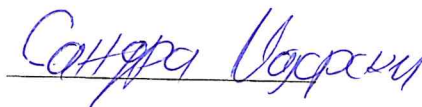
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Марта Дедај, ментор

Др Гордана Степић, председник комисије

Сандра Мајорски, члан комисије

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, посебно истаћи у чему је стручни допринос завршног рада, издвојити недостатке (ако их рад има)

Завршни мастер рад написан је у складу са образложењем датим у пријави теме мастер рада. Текст мастер рада садржи све битне елементе и на јасан и разумљив начин приказује теоријске поставке и резултате истраживања. Резултати истраживања и препоруке о значају просторног и материјалног окружења у вртићу нашли су своју примену у низу креативних пројеката реализованих у ПУ „Полетарац“, који представљају пример добре праксе у васпитно-образовном раду. Овакви примери показују како се теоријска полазишта о простору и материјалу као трећем васпитачу могу доследно применити у пракси. Инспирисани резултатима истраживања, васпитачи су осмислили просторне и материјалне услове који подстичу игру, учење и развој – и то на начин који је одржив, економичан и усмерен ка детету. Ходник и спољни простор у вртићу трансформисани су у аутентична места учења и истраживања. У приказаним примерима видљиво је да су ови простори уређени уз коришћење природних и рециклираних материјала, чиме се деци омогућава интеракција са различитим сензорним стимулусима и подстиче еколошка свест. Оно што се посебно истиче јесте чињеница да су елементи простора настали као резултат сарадње деце, васпитача и родитеља – било кроз заједничке радионице, прикупљање материјала или заједничко уређивање.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

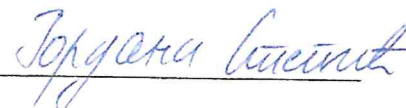
На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана

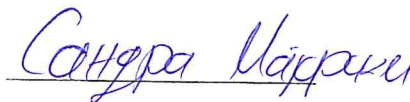
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Марта Дедај, ментор

Др Гордана Степић, председник комисије

Сандра Мајорски, члан комисије